

[Gert Petersen.]

Clemmensen tidligere har talt om, nemlig at forsvare de demokratiske livsformer. Man skulle mobilisere NATO og derigennem søge at få standset NATO-landes våbenleverancer til de to pågældende lande. Men igen her findes en regeringsblok, som siger nej, og et meget stort mindretal, som siger ja til en sådan politik.

Jeg synes, det er ganske påfaldende, som der på disse og andre tilsvarende områder tegner sig nye konturer i dette folketing. Der trækkes et nyt skel, som ikke har eksisteret i en lang årrække, og jeg vil sige en årrække, hvor det forekommer mig at venstres og de konservatives traditionelle udenrigspolitiske synspunkter i alt for høj grad fik lov til at dominere dansk udenrigspolitik. Der trækkes et sådant nyt skel, som sikkert vil komme til at sætte sig spor fremover, ganske betydelige spor i de kommende år.

Hvad har regeringens politik været kendetegnet af? Den har været kendetegnet, jeg vil såmænd ikke sige af ond vilje, for man skal ikke gøre tingene værre, end de er, men den har været kendetegnet af den størst mulige passivitet, den loyale underordning under det, man kunne kalde blokloyaliteten. Den eneste nydannelse, vi kan spore i løbet af det sidste år, det eneste aktive skridt, der er taget fra den danske regerings side, har været i spørgsmålet om kontrolrådsspøssene. Det hilser vi naturligvis velkommen, men det er jo lidt lidt, og det var jo noget, som i høj grad var modnet efterhånden, noget, der i nogen grad var forberedt.

Det, som har interesse i denne forbindelse, er naturligvis det radikale venstre, hvis udenrigspolitiske synspunkter man skulle formode efter landsmødeudtalelser — men også før landsmødeudtalelser, ja, af deres valgpropaganda forud for sidste valg, for ikke at tale om perioden hele 1967 igennem — lå tæt op ad oppositionspartiernes. Om det så var nærmest socialdemokratiets eller SFs, det skal jeg ikke svare på. Denne radikale indflydelse har imidlertid først og fremmest givet sig udtryk deri, at da denne trekantregering blev dannet, fik man venstre og de konservative til at opgive deres kritik af den forrige regerings politik med hensyn til Sydafrika. Man havde også i nogen grad kritiseret visse aspekter af den forrige

regerings politik med hensyn til juntakuppet i Grækenland, og det opgav man. Her kunne man enes. Man accepterede også spørgsmålet om en europæisk sikkerhedskonference, som den forrige regering havde sat på dagsordenen. Men derefter har man sagt stop, derefter er der tale om en radikal tilpasning til venstres og de konservatives traditionelle politik.

Det fører mig frem til et par spørgsmål, som jeg gerne vil stille til udenrigsministeren. Der er først den europæiske sikkerhedskonference, om hvilken statsministeren sagde ikke i sin sidste åbningstale, altså ved åbningen af denne samling — da sagde han ikke ret meget, om overhovedet noget, om den — men i sin tiltrædelseserklæring (folketingets forhandlinger 1967-68, 2. samling, sp. 7-8):

„Regeringen går ind for afholdelse af en konference om Europas sikkerhed, når grundige forberedelser har vist, at den kan forventes at ville føre til nyttige resultater. En sådan konference bør foruden øst- og vesteuropæiske lande også omfatte USA og Canada.“

Jeg er ganske enig, især i den sidste betragtning, om, at konferencen må omfatte også USA og Canada, men jeg må spørge: har man gjort noget ved disse grundige forberedelser? Videre: hvordan forestiller regeringen sig en sådan sikkerhedskonference? Er regeringen enig i det synspunkt, som er vores, at hvis den skal lykkes, må alle eksisterende stater i Europa deltage på lige fod i den, altså også Østtyskland? Det er jo et af kernespørgsmålene.

Jeg vil videre stille spørgsmålet om ikke-spredningstraktaten vedrørende atomvåben, hvor nu omkring 90 lande har underskrevet traktaten, men hvor Vesttyskland stadig afholder sig fra at underskrive traktaten. Jeg ved, at udenrigsministeren tidligere har henvendt sig til disse lande og også til Vesttyskland, som ikke havde underskrevet, men vil man tage nye initiativer i den sag? Det er ved at være noget pinligt.

Endelig kunne jeg godt tænke mig at rejse spørgsmålet om Biafra igen, hvor socialistisk folkepartis stilling jo fra den sidste debat er velkendt, men hvor denne stilling ikke må fortolkes derhen, at vi ikke mener, at Danmark bør støtte Biafras kamp for selvstændighed. Jeg kunne godt